

Deindè : si ad *Theologicè* peccandum semper *actualis* de Deo, aut de peccati, quod Deum infinite offendit, malitià cogitatio requireretur, nonnè innumeri Athei, Machiavello-politici, & consuetudinarii in criminum voraginem sinè ullà Dei, vel malitiæ consideratione se præcipitantes à peccatis eximerentur?

Solida docet Theologia ad peccatum requiri, & sufficere, quòd quis potuerit, & debuerit de Deo cogitare, vel reflectere ad Deum, aut ad gravitatem peccati infinitam involventis malitiam; quòdque ad illa omnia non reflexerit.

Sed ecce errorem quasi suis exortum temporibus, formalissimè damnatum ab Angelico I. 2. q. 74. art. 7. ad 2. *Ratio superior*, inquit, seu mens dicitur consentire in peccatum, SIVE COGITET DE LEGE ÆTERNA (quæ Deus est) SIVE NON.

Lustratâ laxitate, perpendamus modò extremum aliud, Propositiones scilicet Rigorosiore. *Nimius Rigor. extremum*
Illæ sunt 31. ab eodem *Alexandro VIII.* damnatæ.

PROPOSITIONES 31. DAMNATÆ *Laxitati oppositum*

AB ALEXANDRO VIII.

D E C R E T U M.

Feria V. Die 7. Decembris 1690.

IN Congregatione Generali Sanctæ Romanæ, & Universalis Inquisitionis habitâ in Palatio Apostolico Montis Quirinalis, coram Sanctissimo D. N. D. Alexandro Divinâ Providentiâ Papâ VIII., ac Eminentissimis, & RR. DD. S. R. E. Cardinalibus in totâ Republicâ Christianâ contra Hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus, à Sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis.

Sanctissimus D. N. Alexander Divinâ Providentiâ Papa VIII. prædictus pro Pastoralis curâ *Propositiones 31. rigorosiores.*
Ovium à Christo Domino sibi commissâ de earum salute *res.*

salure sollicitus, ut inoffenso gradu per rectas semitas possint incedere, & pascua nimium perniciofa in pravis doctrinis exhibita vitare, unius supra triginta Propositionum examen pluribus in Sacra Theologia Magistris, & deinde Eminentissimis, ac Reverendissimis DD. Cardinalibus contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus commisit, qui tantum negotium diligenter aggressi, eique sedulo, ac pluries incumbentes, super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati Sux sigillatim detulerunt.

Propositiones autem sunt infrascriptæ videlicet.

1. **I**N statu naturæ lapsæ ad peccatum mortale, & demeritum sufficit illa libertas, quâ voluntarium, ac liberum fuit in causâ suâ, peccato originali, & voluntate Adami peccantis.

2. Tametsi detur ignorantia invincibilis juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ operantem ex ipsâ non excusat à peccato formali.

3. Non licet sequi opinionem, vel inter probabiles probabilissimam.

4. Dedit semetipsum (*Christus*) pro nobis oblationem Deo, non pro solis Electis, sed pro omnibus, & solis Fidelibus.

5. Pagani, Judæi, Hæretici, alique hujus generis nullum omninò accipiunt à Jesu Christo influxum, adedque hinc rectè inferes in illis esse voluntatem nudam, & inermem sinè omni gratiâ sufficienti.

6. Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis, quam perniciosa est, sic ut proinde meritò possimus petere, à gratiâ sufficienti *libera nos Domine.*

7. Omnis humana actio deliberata, est Dei dilectio, vel mundi: si Dei, charitas Patris est; si mundi, concupiscentia carnis, hoc est; mala est.

8. Necessè est infidelem in omni opere peccare.

9. Reverà peccat, qui odio habet peccatum merè ob ejus turpitudinem, & disconvenientiam

cum

cum naturâ, sinè ullo ad Deum offensum respectu.

10. Intentio, quâ quis detestatur malum, & prosequitur bonum, merè ut cœlestem obtineat gloriam, non est recta, nec Deo placens.

11. Omne, quod non est ex fide Christianâ supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est.

12. Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam Fides, & etiamsi videantur credere, non est Fides Divina, sed humana.

13. Quisquis etiam æternæ mercedis intuitû Deo famulatur, Charitate si caruerit, vicio non caret, quoties intuitu licet Beatitudinis operatur.

14. Timor gehennæ non est supernaturalis.

15. Attritio, quæ ex gehennæ, & pœnarum metu concipitur sinè dilectione benevolentiz Dei propter se, non est bonus motus, ac supernaturalis.

16. Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni, induxit non politia, aut institutio Ecclesiæ, sed ipsa Christi lex, & præscriptio, naturâ rei id ipsum quodammodo dictante.

17. Per illam praxim mox absolvendi ordo Pœnitentiæ est inversus.

18. Consuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti Pœnitentiæ, etiamsi eam plurimorum hominum sustentet Authoritas, & multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus ab Ecclesiâ non habetur pro usu, sed abusu.

19. Homo debet agere totâ vitâ pœnitentiam pro peccato originali.

20. Confessiones apud Religiosos factæ, pleræque vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

21. Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui eleëmōsynis communibus vivunt, de imponendâ nimis levi, & incongruâ pœnitentiâ, seu satisfactione ob quæstum, seu lucrum subsidit temporalis.

22. Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad Communionem percipiendam prætendunt, antequam
con-

condignam de delictis suis pœnitentiam egerint.

23. Similiter arcendi sunt à Sacrà Communionem, quibus nondum inest Amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expers.

24. Oblatio in Templo, quæ fiebat à B. V. M. in die Purificationis suæ per duos pullos Columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccatis, sufficienter testatur, quòd indiguerit purificatione, & quòd filius, qui offerebatur, etiam maculâ Matris maculatus esset secundùm verba legis.

25. Dei Patris simulacrum nefas est Christiano in Templo collocare.

26. Laus quæ defertur Mariæ, ut Mariæ, vana est.

27. Valuit aliquando Baptismus sub hâc formâ collatus, *In nomine Patris &c.* prætermisissis illis, *Ego te baptizo.*

28. Valet Baptismus collatus à Ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat, intus verò in corde suo apud se resolvit, *Non intendo, quod facit Ecclesia.*

29. Futilis, & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium Oecumenicum Authoritate, atque in Fidei quæstionibus decernendis Infallibilitate.

30. Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clarè fundatam, illam absolutè potest tenere, & docere, non respiciendo ad ullam Pontificis Bullam.

31. Bulla Urbani VIII. *in eminenti*, est subreptitia.

Quibus Maturè consideratis, idem Sanctissimus statuit, & decrevit 31. supradictas Propositiones tanquam temerarias, scandalosas, malè sonantes, injuriosas, Hæresi proximas, Hæresim sapientes, erroneas, Schismaticas, & Hæreticas respectivè, esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, & prohibet, ita ut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputativè, publicè, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipsò factò incidat

cidat in Excommunicationem , à quâ non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quâcumque etiam Dignitate fulgente , nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districtè in virtute Sanctæ obedientiæ , & sub interminatione Divini Judicii , prohibet omnibus Christi fidelibus , cujuscumque Conditionis , Dignitatis , & Statûs , etiam speciali , & specialissimâ notâ dignis , ne prædictas Opiniones , aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Non intendit tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias Propositiones in majori numero ultra supradictas 31. jam exhibitas , & in hoc Decreto non expressas , approbare.

Locus ✠ Sigilli.

*Alexander Speronus S. Romanae , &
Universalis Inquisitionis Not.*

Anno à Nativitate D. N. Jesu Christi M. DCXC. Indiçt. 13. die 20. Decemb. Pontificatûs autem SS. D. N. D. ALEXANDRI Divinâ Providentiâ Papæ VIII. Anno secundo , supradictum Decretum affixum , & publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum , Palatii S. Officii , in acie Campi Floræ , ac aliis locis solitis , & consuetis Urbis per me Franc. Perinum SS. D. N. PP. & SS. Inquisitionis Cursorem.

J. Baptista de Comitibus Mag. Curs.

De Imagine Dei.

PROPOSITIO DAMN. UNICA.

DEi Patris simulacrum nefas est Christiano in Templo collocare. Est 25.

D. THOMAS 22. q. 10. art. 12. in corpore. *Maximam habet Auctoritatem Ecclesiæ consuetudo , quæ semper est in omnibus amulanda. Cum igitur & sit , & ab aliquot retrò Sæculis Ecclesiæ consuetudo fuerit Dei Patris simulacrum Christiano in Templo collocare , consuetudo illa æmulanda,*
&

& retinenda est, proindèque illud nefas esse quidam perperam contendunt.

Object. At Augustinus, inquit, Libro de Fide, & Symbolo cap. 7. ait. *Simulacrum Deo nefas est Christiano in Templo collocare: an igitur per hanc Alexandrinam damnatus est Augustinus?* Minimè

Resp. verò: sic locutus est pro illius temporis * disciplina
* *Eo tem-* Augustinus, & rectè: sed non rectè pro *hiscè tem-*
pore vige- poribus nonnulli loquuntur, dum id modò nefas
bat hære esse asserunt; cum illud diversa Ecclesiæ disciplina,
sis An- & consuetudo tot jam sæculorum usu, ac praxi
thropo- & apud doctos, & indoctos, bonos, & malos,
morphita- Pastores, & Populum, in universo terrarum orbe
rum hu- recepta approbaverit. Undè istis oppono celeberrimum
manam illud ipsiusmet Divi Augustini effatum. *De-*
Deo figu- mentissima insana est, vel in dubium revocare,
ram attri- quod universa per orbem frequentat Ecclesia.

Hinc solvitur & illud, quod ex antiquissimæ
cujusdam Synodi Eliberitanæ Sæculò 3. in Hispaniis celebratæ Canone 36. objicitur. *Placuit picturas in Ecclesiâ esse non debere, ne quod colitur, & adoratur, in parietibus depingatur.* Fuit enim

Object.

Resp.

alia eâ tempestate Ecclesiæ disciplina angustissimis profectò accomodata temporibus, quibus periculum erat, ne Gentiles Christianis ob Dei, & Sanctorum Imaginum cultum idololatriam affricassent.

Undè hæc objectio non solùm adversùs Dei (quod tantùm aliqui voluere) sed etiam Sanctorum passim simulacra militat.

De Ignorantia, & Libertate.

PROPOSITIONES DAMN.

1. **T** Ametsi detur ignorantia invincibilis juris natura, hac in statu natura lapsa operantem ex ipsâ, non excusat à peccato formali. Est 2.
2. In statu natura lapsa ad peccatum mortale, & demeritum sufficit illa libertas, quâ voluntarium ac liberum fuit in causâ, peccato originali, & voluntate Adam peccantes. Est 1.

D. THOMAS

D. THOMAS I. 2. q. 76. art. 2. in corpore. *Si ho-*
mo nesciat ea, quæ scire non potest, horum igno-
rantia invincibilis dicitur: quia studio superari non
potest, & propter hoc talis ignorantia, cum NON
SIT VOLUNTARIA, eò quòd non est in potestate
nostra eam repellere, non est peccatum. Ex quo pa-
ter, quòd NULLA IGNORANTIA INVINCIBILIS EST
PECCATUM.

Responderunt nonnulli (& in illorum respon-
 sione fundata est altera Propositio) ignorantiam
 invincibilem juris naturæ, quæ juxta illos mala
 est, & quodlibet aliud, esse voluntarium volun-
 tate *Adami peccantis, illamque sufficere ad culpam.*

Sed hæc responsio facillimè refellitur ex 2. dist.
 30. q. 1. art. 2. *Ad culpam personæ (qualis foret*
ignorantia illa invincibilis &c.) REQUIRITUR VO-
LUNTAS PERSONÆ, ad culpam verò naturæ (id
est originale peccatum) non requiritur nisi volun-
tas in naturâ illâ.

Deindè responsio illa evidentem patitur instantiam
 in motibus primo-primis, qui dimanant ex peccato
 originali, & tamen non sunt peccata, ut patet
 tum ex hac Bayanâ damnatâ: *prava desideria....*
quæ homo invitatus patitur, sunt prohibita Præcepto
non concupisces: tum ex Tridentino sess. 5. num. 5.
Concupiscentia nocere non potest non consentientibus.

Cæterùm à primâ ex hisce damnatis non solum
 remoti sunt illi, qui tenent posse dari ignorantiam
 invincibilem in præceptis juris naturæ magis re-
 conditis, sed etiam ab eâ se eximunt contrarium
 asserentes. Quod tamen illius sententiæ Patronis,
 quasi in damnatam istam inciderent, à quibusdani
 imprudenter non semel objectum fuit. Aliud est
 enim affirmare, non posse dari præfatam igno-
 rantiam invincibilem, aliud dicere, non fore eum
 à peccato excusandum, qui operaretur, ex tali
 ignorantia invincibili, *tametsi illa daretur, quòd*
quidem illius sententiæ Defensores numquam asse-
ruerunt. Ad veritatem tamen hi propiùs accederent,
si aliorum Doctrinam amplecterentur sustinentium

in remotioribus juris naturæ præceptis, ignorantiam dari posse invincibilem, quam vel ipsimet licet *speculativè* oppositi, in difficiliorum tamen celebratione Contractuum in *praxi* admittant, velint, nolint, necesse est.

De probabilitate.

PROPOSITIO DAMN. UNICA.

Non licet sequi opinionem vel inter probabiles Probabilissimam. Est 3.

D. THOMAS 22. q. 60. art. 3. ad 1. In humanis actibus invenitur aliqua certitudo, non quidem sicut in demonstrativis, seu Mathematicis, sed secundum quod convenit tali materia, id est moralis certitudo: quæ profectò in nostris actibus reperitur, dum sententiam probabiliozem, atque à fortiori inter probabiles Probabilissimam amplectimur.

Quam perspicuè hanc circa materiam bina apparent extrema! Probabilismus obtrudit Probabilitatem quantumvis tenuem: Rigorismus respuit opinionem vel inter probabiles Probabilissimam. Cum Veritas; uti & Virtus consistat in medio, media hîc præsertim via ineunda est, ac sectandum illud ingeniosi Poëtæ: *inter utrumque vola*: non nimis altè: ne libertatis æstû diffluas sequens Probabilia: non nimis depressè, ne frigore scrupulosò torpescas, vel Probabilissimam amplecti reformidans. Medium moralis tenet certitudo, quæ Probabilissimæ inest sententiæ, & quæ facit, ut non sit opus opinionem sectari oppositam, quæ est tutior, esto illa aliquid etiam probabilitatis habere videatur. Vide eximium *Steyaertium* in Aphorismis tomo I. disp. 3. numero 14.

De Gratia sufficiente.

PROPOSITIONES DAMN.

I. **P**agani, Judæi, Heretici, aliique hujus generis nullum omninò accipiunt à Jesu Christo

Christo influxum : adeoque hinc rectè inferes, & in illis esse voluntatem nudam, & inermem sine omni gratiâ sufficienti. Est 5.

D. THOMAS in caput 12. ad Hebræos Lect. 3. *Gratia nulli deest, sed omnibus, quantum in se est, se communicat. Falsum igitur est, quòd Pagani, Judæi, Hæretici, aliique hujus generis nullum omninò accipiant à Jesu Christo influxum, ita ut omni gratiâ sufficienti sint destituti. Gratiâ certè sufficientem crebrò habent, quâ converti possent, sed illam negligentis, & concupiscentiis suis suffocant.*

2. *Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis, quàm perniciosa est: sic, ut proinde meritò possimus petere, à Gratiâ sufficienti libera nos Domine: Est 6.*

Hæc propositio suprâ refutata est ad primam, & secundam Fausenianam, ubi dari, & utilem esse statui nostro gratiâ sufficientem, abundè demonstratum est, quæ ibi fusiùs tradita sunt, hîc breviter reperamus.

Diximus illîc, quòd ista reddat voluntatem plenè, & expedite potentem ad actum salutarem in lineâ potentiæ, seu ex parte actûs primi: ita ut ex parte Gratiæ ad plenum posse nihil desit, nec plus requiratur: quamvis ut hæc Gratia actû in effectum influat, ad quem ipsa est tantùm sufficientis, Gratia efficax requiratur ita potentem ad actum applicans.

Sed & sunt alia (ut etiam suprâ observatum est) quæ sibi Gratia sufficientis vendicat, munera. Coniunctos scilicet semper habet aliquos actus, veluti illuminationem intellectus ad considerandum ea, quæ annuntiantur, vel proponuntur, & excitationem voluntatis ad concipiendum aliquod emendandæ vitæ desiderium, piâ affectionem, aliasve ad salutem dispositiones. Si enim Deus interius moveat, ac illuminet intellectum & voluntatem excitet; omninò consequens est, quòd intellectus moveatur, & illuminetur, quòdque voluntas excitetur, & sic eadem gratia, quæ V. G. ad credendum,

dum , vel diligendum est tantum sufficiens , & tamen efficax respectu actuum jam enumeratorum.

Utilitas
gratia
sufficiens
tis.

Quam temeraria igitur , & infructuosa fuit illorum vox dicentium *Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis quam perniciosa est* , sic ut proinde merito possimus petere , à gratia sufficiens libera nos Domine ! Profectò illa apprimè utilis est , licet effectum , ad quem sufficiens est , non assequatur. Utilis est , quia antelucana quædam homini inspirat desideria , utilis est , quia est quoddam adversus peccata repagulum , ita ut sine illâ homo magis peccaret : utilis est , quia per illam homo disponitur ad Gratiâ ulteriorem recipiendam : utilis est , quia est efficax (ut vidimus) respectu aliquorum motuum. Proinde non est orandus Dominus , ut à gratiâ sufficiens nos liberet , sed potius pro illâ agenda sunt ei grates , & enixius rogandus est Deus , ut ex intimis Misericordiæ suæ penetralibus nobis largiri dignetur Gratiâ efficacem , & victtricem , quâ nempe insuperabiliter , & ineluctabiliter præmoveatur , applicetur , inclinetur voluntas nostra , illique detur non solum posse , sed & actualiter rectè operari. De binâ Propositione , & præsertim de Gratiâ sufficiens infra redibit sermo ad Propositiones 101.

De Fide , Operibus infidelium , aliisque actibus.

PROPOSITIO DAMN.

I. **Q**uandò in magnis peccatoribus deficit omnis amor , deficit etiam Fides , & etiamsi videantur credere , non est Fides Divina , sed humana. Est 12.

D. THOMAS 22. q. 5. art. 2. ad 2. *Fides inclinat hominem ad credendum , etiamsi sit INFORMIS , id est , charitate destituta.*

Ratio quoque suffragatur. Non enim omne peccatum mortale est contrarium Fidei , nec destruit rationem formalem objecti ipsius , nempe Revelationem Divinam , atque adeò potest homo in peccato mortali

mortali existens, proindeque extrà amorem Dei credere mysteria nostra Fidei, quia à Deo revelata sunt: datur consequenter in eo Fides *Divina*, non humana. Vide eandem 101. ad annum 1713.

PROPOS. DAMNATÆ.

2. **N**Ecesse est infidelem in omne opere peccare. Est 8.

3. Omne, quod non est ex fide Christianâ supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est. Est 11.

4. Omnis humana actio deliberata est Dei dilectio, vel mundi: si Dei, Charitas Patris est, si mundi, concupiscentia carnis, hoc est, mala est. Est 7.

5. Reverà peccat, qui odio habet peccatum merè ob ejus turpitudinem, & disconvenientiam cum naturâ sinè ullo ad Deum offensum respectu. Est 9.

Priores istæ non sunt nisi repetitio harum Propositionum Baii. Omnia infidelium opera sunt peccata, &c. Est ipsius 25. Omnis amor creaturæ rationalis aut vitiosa est cupiditas, quâ mundus diligitur, quæ à Joanne prohibetur, aut laudabilis illa Charitas, quæ per Spiritum Sanctum in corde diffusâ Deus amatur. Est 38. Imò Baianâ, ait Steyrærtius pag. 243., hæc quarta est inconcinnior. Baiana saltem dicebat, omnem amorem creaturæ rationalis esse vel Charitatem, vel cupiditatem &c. Hæc verò idem dicit de omni humanâ actione. Vide suprâ *Baianas*, ubi omnes hæc citatæ à D. THOMA prædebentur titulò *de operibus factis sine gratia*. Vide etiam infrâ pro quintâ præcipuè, nec non & aliis, Propositiones *Quesnel*. Confer hæc simul omnia, & facillè deprehendes, ea inter se esse concatenata.

De Autoritate Pontificis.

PROPOSITIO DAMN.

I. **F**utilis, & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani suprâ Concilium Oecumenicum

Auctoritate, atque in Fidei questionibus decernendis Infallibilitate. Est 29.

2. *Bulla Urbani VIII. in Eminentis est subreptitia. Est 31.*

D. THOMAS 22. q. 1. art. 10. in corp. *Dominus Luca 22. Petro dixit, quem Summum Pontificem constituit: ego rogavi pro te Petre, UT NON DEFICIAT FIDES TUA, & tu aliquando conversus CONFIRMA FRATRES TUOS.* Non dixit, *confirmare à fratribus tuis, illis subdere, dum in unum erunt in Concilio congregati, & inferior esto. Sed Confirma Fratres tuos: eos tibi subde, dum seorsim, dum simul sunt, nec enim fratres illi subditi esse desinunt, quantum vis simul in Concilio congregati; illis semper esto, & ubique Superior: eos confirma, moribus instrue, veritatem edoce, eos solidissimis & inconcussis, qui ut omnes Hæreses, Errores, portæque Inferi non prævaleant, imbue Doctrinis.*

Undè Dogmata, Decisiones, Resolutiones, Definitiones Conciliorum Generalium irrefragabile robur non habent, nisi à Romano confirmetur Pontifice.

Id egregiè exprimit Doctor Angelicus locò citatò. AD SOLAM AUTHORITYATEM SUMMI PONTIFICIS PERTINET FINALITER (postquam omnia in Consistoriis, Congregationibus, Conciliis resoluta sunt) DETERMINARE EA QUÆ SUNT FIDEI, UT AB OMNIBUS INCONCUSSÀ FIDE TENEANTUR.

Authori- tati Pon- tificis su- cilium Generale, suffragan- tur Con- cilia OE- clesie Græca. Hoc ipsamet testantur Concilia OEcumenica. Terminatò Concilio Generali Nicenò primò adversus Arium celebrato; placuit Synodò, ut hac præ Con- omnia mitterentur ad Episcopum Romæ Sylvestrum. Confirmationem verò Patres petierunt his verbis. *Generale, Quidquid constituimus in Concilio Nicano, preca- suffragan- mur vestri oris consortio confirmetur.*

In Concilio Chalcedonenſi habito contrâ hæ- cilia OE- refim Eutychetis unam tantùm in Christo post In- cumentica carnationem, naturam asserentis, confirmationem Ecclesia illius à Leone Magno hóc tenóre Patres expos- Græca. cunt. *Quadam definivimus, scientes, quia Vestra Sanctitas probatura, & CONFIRMATURA EST ea- dem.*

dem. Quæ igitur desinivimus, dignare complecti Sanctissime, ac Beatissime Pater, rogamus tuis Decretis nostrum honora iudicium. Id etiam alia præstiterunt Concilia Græca, de quibus statim in secunda parte Propositionis.

Latina Concilia vel præsentate Pontifice, eoque approbante celebrata sunt, ut patet in Lateranensibus quinque, Lugdunensibus duobus, Viennensi, Florentino; vel ab absente confirmationem acturum postularunt. Id liquet potissimum in Tridentino omnium Conciliorum medulla, in cuius fine omnes Episcopi decreverunt, ut omnium & singulorum, quæ in eo decreta, & desinita sunt, CONFIRMATIO nomine sanctæ Synodæ per Apostolicæ Sedis Legatos, & Præsidentes à Beatissimo ROMANO PONTIFICE PETATUR.

Item Concilia Ecclésiæ Latina.

Omittere hic nequeo memorabile decretum in Lateranensi 5. editum, quod maximum Pontificis Prærogativis robur, & vim suppeditat. Penes SOLUM PONTIFICEM TAMQUAM SUPER OMNIA CONCILIA AUTHORITYATEM HABENTEM est indicendorum, transfereendorum, ac dissolvendorum plenum Jus, & Potestas.

Decretum memorabile Concilii Lateranensis 5.

Undè tota retrò antiquitas pro Pontificis supra Concilium unanimiter stetit Authoritate.

Quò me, quò rapis, Africa, præstantissimum pro illâ argumentum tribuens! Quæstio verlabatur ipsos inter Catholicos de Hæreticorum Baptismo. Tota Africa illum esse invalidum, adeoque reiterandum summâ animorum contentione prædicabat. Quæstio effervescebat, fortissimæ pro illâ opinione depromebantur rationes, stabat acerrimè pro illâ inter alios, S. Præsul Cyprianus ratus sibi suffragari veritatem. Quis tunc tantò animorum ardore agitatam diremit controversiam? Is fuit Celeberrimus ille Pontifex Stephanus universo se torrenti intrepidè, inconcussè, irrefragabiliter opponens, validumque esse Hæreticorum Baptisma, nec ab illis baptizatos absolutè esse rebaptizandos Pontificia vi, pondere, & plenitudine Authoritatis decernens.

Authoritas Pontificis in Stephano quoad Baptismum Hæreticorum

Pontificis
in quæ-
stionibus
Fidei di-
rimendis
Infallibi-
litas.

Secunda pars Propositionis primæ, quæ est de Pontificis in quæstionibus fidei dirimendis infallibilitate, probatur ex verbis notatu dignissimis Doctoris Augelici in suppl. quæst. 25 art. 1. *Ecclēsia universalis non potest errare, quia ille, qui in omnibus exauditus est pro suâ Reverentiâ, dixit Petro, super cuius confessione Ecclesiâ fundatâ est: Ego rogavi pro te, UT NON DEFICIAT FIDES TUA. Ecce idē non potest errare Ecclesia, quia pro Petro oravit Christus, ne deficeret fides ejus: idē igitur non deficiet fides Ecclesiæ, quia non deficiet fides Petri, idē proindē Ecclesia est infallibilis, quia Petrus, quia Romanus Pontifex successor Petri est infallibilis.*

Et certē si Romanus Pontifex, qui est Caput Ecclesiæ, non foret in decidendis fidei quæstionibus infallibilis, fuisset Synagoga felicior, quam Ecclesia, quia in illa erat unus Summus Pontifex, qui infallibiliter omnes controversias circa legem exortas dirimebat. Itaque meliùs fuisset provisum ancillæ Synagogæ, quàm Sponsæ Ecclesiæ, meliùs umbræ, quàm corpori, meliùs figuræ; quàm rei figuratæ, omniumque figuratum consummatrici, quod nullô modô dici potest. Unde pertinet ad *Authoritatem Summi Pontificis*, inquit D. Thomas art. 10. percelebri, & hîc præcitâtô, *ut ad eum majores, & difficiliore Ecclesiæ quæstiones referantur, & ratio est, quia una fides debet esse totius Ecclesiæ... quod servari non posset, nisi QUÆSTIO FIDEI DE FIDE EXORTA DETERMINETUR PER EUM, QUI TOTI ECCLESIA PRÆEST; UT SIC EJUS SENTENTIA A TOTA ECCLESIA FIRMITER TENEATUR.*

Nec dissimilia habet Gregorius Magnus Lib 4. epist. 52. *Si quam contenttonem, inquit, de fidei causâ evenire contigerit, nostrâ debet sinē dubio sententiâ terminari.* Et quid ni terminetur? Ecclesia Christi annis 325. sinē Generalibus stetit inconcussa Conciliis: quis tunc enatas *Basilidis, Saturnini, Marcionis, Nicolaitarum, Gnostico- rum, Montani*; aliorumque damnavit hæreses, nonnē

Plures
hæreses à
solo pro-
strata
sunt Pon-
tificis.

nonnè existens pro tempore Romanus Pontifex ?

Sed & post œcumenica celebrari cœpta Conci-
lia, *Manichæi, Aërius, Jovinianus, Helvidius,*
Pelagius, aliique *solius* Sedis Apostolicæ autori-
tate profligati sunt. Nunquam profectò ob littera-
bitur, sed Pontificiis semper pectoribus manebit
altè impressum celeberrimum illud Divi *Augustini*
essatum, quod ille occasione damnatorum *Pelagii*
sectatorum protulit. ROMA RESCRIPTA VENERUNT,

*Celebre
dictum
Augusti-
ni.*

CAUSA FINITA EST.

Quid quòd & definita à Conciliis generalibus
fidei dogmata fuerunt à supremis Ecclesiæ Mode-
ratoribus ordinariè prædefinita. Non alia definivit
Ephesinum adversùs Nestorium, quàm antè *Cale-
stinus*, non alia Chalcedonense adversùs Eury-
chetem, quàm antè *Leo Magnus*, non alia VI. Sy-
nodus adversùs Monothelitas, quàm antè *Agatho*,
non alia VII. contrà Iconomarchos, quàm antè
Adrianus I. non alia VIII. contrà Photium, quàm
antè *Nicolaus I., & Adrianus II.*

*Infallibi-
litati
Pontificis
assistu-
lantur
Concilia.*

Per litteras Cælestini sibi certam sententiam,
FIDEIQUE regulam præscribi, & se non nisi Ro-
mæ DEFINITA perficere, scribunt Ephesini Patres.

Lectâ in Synodo Chalcedonensi Leonis epistolâ,
Reverendissimi Episcopi conclamaverunt. *Hac Apo-
stolorum fides, anathema, qui non ita credit. PE-
TRUS PER LEONEM locutus est. Suspecti subscribant
epistola Leonis, qui non subscribit, Hæreticus est.*

Patrum sextæ Synodi, visis Agathonis litteris,
notissima verba sunt. *Charta & atramentum videba-
tur, & PER AGATHONEM PETRUS LOQUEBATUR.*
PER HAS LITTERAS, inquit, *multiplicis erroris
hæreticam sententiam depulimus.*

A Concilio septimo Adriani I. Epistola habita
est VELUTI DIVINUS ORTHODOXIÆ TERMINUS,
omnibus illâ solâ recitatâ, priusquam vel Traditio
producta fuisset, vel aliud quidquam actum esset
pro controversiâ fidei dirimendâ, in has certam
voces prorumpentibus. *Tota Sacratissima Synodus
ita credit (Sacras Imagines esse venerandas) ita
cepit, ita dogmatizat.*

Syno-

Synodi VIII. Patres, nos, inquit, NOVAM de illo (Photio) *Judicii sententiam non ferimus, sed jam olim à Sanctissimo Papâ Nicolao, & successore illius Adriano (secundo) PRONUNTIATAM, quam NEQUAQUAM POSSUMUS IMMUTARE.*

Potueruntne Concilia illustriora pro Pontificis *infallibilitate* profundere Testimonia?

Unde hæc sententia omni tempore summo fuit communiter à Theologis habita in pretio.

*Favent
infallibi-
litati*

*Pontificis
Doctores
Lova-
nienses.*

*Testimo-
nium pro
illâ Jan-
senii
Iprensis.*

Hos inter eminent *Lovanienses* sapientissimi *Tappéri, Driedônes, Cunéri, Jacobi Jansonii,* aliique inclyti Veteres.

Nec ab his diffidet famosus *Cornelius Jansenius* scribens in illud Domini ad Petrum Lucæ 22. *Confirma fratres tuos,*

Quia confirmare fratres ad officium Pastoris pertinet, & proinde perpetuum esse debet, hinc Christus juxtâ sententiam Antiquorum impetravit ei (Petro) & aliud Privilegium ad Successores propagandum, ut videlicet tamquam Caput Ecclesiæ NEC IPSE, NEC SUCCESSORES EJUS IN DOCENDA VERA FIDE DEFICERENT juxtâ illud Leonis Serm. 3. de assumptione suâ ad Pontificatum: in Petro omnium fortitudo munitur: & illud Bern. epist. 109. ad Innocentium: dignum arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei, ubi NON POSSIT FIDES SENTIRE DEFECTUM.

*Favent
& illi
Doctores
Sorbonici.*

Sed nec *Sorbonici* (quamvis hodiè totius Ecclesiæ torrenti nonnulli obistere videantur) à communis assertionis defensorum catalogo eximendi sunt.

Præter *Aquinate* illius Universitatis Solem, omnesque Antiquos, suffragatur nobis temporibus nostris vicinior Doctor percelebris *Duvalius* p. 1. q. 2. *Promissiones Christi pro Infallibilitatis Privilegio ad Romanos Pontifices Petri Successores transisse. præter paucos, DOCENT OMNES, QUOTQUOT SUNT CATHOLICI DOCTORES...* unde potest Pontifex ABSQUE SYNODO PRO SUÆ POTESTATIS MONARCHICÆ PLENITUDINE ERRORES IRRE-

FRAGABILITER DAMNARE. Atque hanc *velint*, *no-*
lint Adversarii, liquido constat VETERES Ecclesiæ
Gallicana Proceres in Summis Pontificibus INFAL-
 LIBILITATEM semper agnovisse. Communi Cele-
 berrimorum Doctorum sententiæ non parum con-
 fert ponderis hæc præsens damnata.

Propositio *secunda* refutatione non indiget. Ideò
 scilicet Bulla Urbani VIII. in *Eminentia* à quibus-
 dam traducta est ut *subreptitia*, quia illa & con-
 firmabat Constitutiones S. Pii V., & Gregorii XIII.
 Propositionum *Baii* profligativas; & quia librum
Jansenii, cui titulus: *Augustinus Cornelii Jansenii*
Iprensis, primò prohibuerat. Illa sanè, quæ
 postmodum ab Innocentio X. & Alexandro VII.,
 atque à Clemente XI. (quem Deus diù sospitem
 Ecclesiæ conservet) in Constitutione *Vineam Do-*
mini Sabaoth adversus librum, & doctrinam *Jan-*
senii sunt vibrata, multò majora sunt, quam ea,
 quæ continentur in præfatâ Urbani Bullâ.

De Authoritate S. Augustini.

PROPOSITIO DAMN. UNICA.

Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino
 clarè fundatam, illam absolutè potest tenere,
 & docere non respiciendo ad ullam Pontificis Bul-
 lam. Est 30.

D. THOMAS 2. 2. q. 10. art. 12. in corpore.
 Ipsa Doctrina Catholicorum Doctorum ab ECCLE-
 SIA authoritatem habet: undè magis standum est
 AUTHORITATI ECCLESIAE, quam AUTHORITA-
 TI VEL AUGUSTINI, vel Hieronymi, vel cujus-
 cumque Doctoris.

Sed ecce ipsum Augustinum doctrinam suam
 Summi Pontificis Bonifacii sententiæ subdentem.
 Hæc (ait cap. I.) qua duabus epistolis Pelagia-
 norum istâ disputatione respondeo, ad Tuam potis-
 simum dirigere Sanctitatem non tam discenda, quam
 EXAMINANDA, & ubi forsitan aliquod displicuerit,
 EMENDANDA constitui. Qui Augustinianam se Do-
 ctrinam lectari profitentur, hoc præclarum Au-
 gustini factum imitentur. De

De Spe, & Mercedis intuitu.

PROPOS. DAMNATÆ.

I. **Q**uisquis etiam aterna Mercedis intuitu Deo famulatur, Charitate si caruerit, vitio non caret, quoties intuitu licet Beatitudinis operatur. Est 13.

2. Intentio, quâ quis detestatur malum, & prosequitur bonum, merè ut Cœlestem obtineat Gloriam, non est recta, nec Deo placens. Est 10.

D. THOMAS 22. quæst. 17. art. 5. in corp. Cum spes habeat Deum pro objecto (in quantum est Beatitudo aterna art. 7.) Manifestum est, quod Spes est Virtus Theologica, absit autem ut quis peccet, dum merum exercet actum alicujus virtutis Theologicae: itaque qui aterna Mercedis intuitu, proindeque spem exercens Deo famulatur, licet caruerit Charitate, vitio caret, quoties intuitu Beatitudinis operatur; adeoque nec peccat, qui detestatur malum, & prosequitur bonum, merè ut Cœlestem obtineat Gloriam; sed ejus intentio est recta, & Deo placens. Plura infra, dum agatur de Relatione operum in Deum.

De morte Christi pro omnibus.

PROPOSITIO DAMN. UNICA.

Dedit semetipsum (Christus) pro nobis oblationem, non pro solis Electis, sed pro omnibus, & solis Fidelibus. Est 4.

D. THOMAS Lect. 2. in cap. 2. prioris epist. ad Timoth. Christus est propitiatio pro peccatis nostris, pro aliquibus (electis nimirum) efficaciter, sed pro omnibus sufficienter; quia pretium Sanguinis ejus est sufficiens ad salutem OMNIUM. Nullus hinc prorsus excipitur, non Turca, non Judæus, non Scythæ, aut quilibet Infidelis extremo sub sole repostus. Pretium Sanguinis ejus est sufficiens ad salutem omnium omnino hominum conformiter ad illud Apostoli 2. ad Corinth. 5. Pro omnibus mortuus est Christus, pro omnibus scilicet, & singulis planè hominibus.

Por-

Porro quamvis hæc Propositio mitius, quam *Janseniana* 5. concepta videatur, æquè tamen hæc militat adversus citata loca, & communem Ecclesiæ sensum, quàm *ista*. Si enim *dedit semetipsum Christus oblationem pro omnibus, & SOLIS FIDELIBUS*: ergò Christus non est pro omnibus planè mortuus. Undè Ecclesia Romana per hanc damnationem iteratò declarare intendit Christum esse mortuum pro omnibus prorsus hominibus.

De B. Virgine Dei Genitrice Maria.

PROPOS. DAMNATA.

I. **O**blatio in Templo, qua fiebat à B. V. M. in die Purificationis suæ per duos pullos columbarum, unam in Holocaustum, & alteram pro peccatis, sufficienter testatur, quòd indignetur purificatione, & quòd Filius, qui offerebatur, etiam maculâ Matris maculatus esset secundum verba Legis Est 24.

D. THOMAS 3. quæst. 37. art. 4. ad 2. Signanter *Moyfes* (qui scribit *Levit. 12.* Mulier quæ suscepto semine peperit masculum, immunda erit septem diebus) videtur fuisse locutus ad excipiendam ab immunditiâ Matrem Dei, quæ non peperit suscepto semine. Et IDEÒ patet, quòd NON OBLIGABATUR AD IMPLETIONEM ILLIUS PRÆCEPTi, SED VOLUNTARIÆ PURGATIONIS OBSERVANTIAM ADIMPLEVIT.

Refutatur 2. pars ex corpore citati articuli. *Christus*, LICET NON ESSET LEGI OBNOXIUS, voluit tamen *Circumcisionem*, & alia legis onera subire (adeòque & in Purificatione Matris offerri Sacerdoti) ad demonstrandum *Humilitatis*, & *Obedientiæ exemplum*.

PROP. DAMNATA.

2. **L**aus, quæ defertur Maria, ut *Maria*, vana est. Est 26.

D. THOMAS 3. p. q. 25. art. 5. ad 3. *Beata Virgo secundum SEIPSAM est Venerationis capax*: undè

undè ei tribuitur honos , non solùm *relative* , ut imaginibus , neque solùm ut Deo , vel Christo intimiùs conjunctæ , sed ob intrinsecas ejus incomparabiles Qualitates , quæ omnem eloquentiam exhauriunt , honor ei exhibetur absolutus ; licèt quòd eas , habeat , hoc illi debeat , qui *fecit ei magna Lucæ 1 , & tanta , ut Gratia plenitudine esset Propinquissima Auctori Gratia. 3. p. q. 27. a. 5. ad 1.* Non ergò Laus , quæ defertur Mariæ , ut *Maria* , vana est.

Object.

Sed cur , ais , major hodie erga Deiparam est cultus , quam priscis illis Ecclesiæ temporibus , quibus Pietas fidelium erat solida , gravis , pura , castigata : modò à *S. Bernardi* temporibus à multis in cultu Virginis exceditur ; redeundum est itaque ad venerandam , solidamque *Antiquæ praxim* Ecclesiæ , in quâ rarior de *Deiparâ* sermo erat.

Resp.

At hæc objectio infundata est. Etenim vel ab incunabulis Ecclesiæ eluxit cultus ergà charissimam D. N. J. C. Matrem. Antiquissimus Patrum , Apostolis coævus , & suppar *S. Dionysius Areopagita* ejus efficacissimum sæpè implorat auxilium. *S. Irenæus* secundi sæculi decus præclarissimum Ecclesiæ Lugdunensis Antistes Sacratissimæ virginis mirificè commendat obedientiam lib. 5. ad versus Hæreses c. 19. *Quemadmodum adstrictum est morte Genus humanum per virginem , ità solvitur per Virginem , equâ lance dispositâ virginali inobedientia per Virginalem Obedientiam.* Deindè Deiparæ tutelæ se committit. Omitto SS. *Basilium* magnum , *Ephræm Syrum* , *Epiphanium* , *Joannem Chrysostomum* , aliosque eximios (inter Græcos) Deiparæ præcones.

Antiqui PP. Græci fuerunt cultores Deiparæ.

Item Latini.

Prodeant in medium quatuor inter *Latinos* Augusti Doctorum capita , totamque in Laudes Virginis facundiam exerant.

Hieronymus.

Divus *Hieronymus* tom. 4. epist. 10. ad *Paulam* , & *Eustochium* hæc habet. *Beatam , & Gloriosam Virginem Mariam dignè laudare nequeo. Quoniam quidquid humanis dici potest verbis , minus est à laude*

laude ejus , quia divinis est , & Angelicis excellen-
tius prædicata , & laudata Praconis. A Pro-
phetis prænuntiata est , à Patriarchis figuris , & anig-
matibus præsignata , ab Evangelistis exhibita , &
monstrata , ab Angelo venerabiliter , atque officiosissi-
mè salutata. Talibus decebat Virginem oppignorari
muneribus , ut esset Gratiâ plena : quæ dedit cælis
Gloriam , terris Dominum , fidem gentibus , finem
vitiis , vitæ ordinem , moribus disciplinam. Cæteris
per partes præstatur , Mariæ verò simul se tota in-
fudit Gratiæ plenitudo.

Nec minùs Virginem celebrat Gregorius Magnus Gregorius
lib. 1. in 1. Regum cap. 1. Potest Montis nomine , in-
quit , Beatissima semper Virgo Maria Dei Genitrix
designari. Hac Mons quippè fuit , quæ omnem ele-
ctæ Creaturæ altitudinem Electionis suæ dignitate
transcendit. An non Mons sublimis Maria , quæ
ut Conceptionem æterni Verbi pertingeret , merito-
rum verticem super Angelorum Choros usquè ad So-
lium Deitatis evexit ?

Quid nobilius Dei Matre ? exclamat S. Am. Ambros.
brosius lib. 2. de Virginibus. Quid splendidius eâ ,
quam splendor elegit ? Quid castius eâ , quæ cor-
pus sine corporis contagione generavit ?

Maxima sunt hæc encomia , sed altiùs sese eri. Augusti-
git Doctorum Aquila Augustinus , validissimum nus.
ejus , quod mortalibus impendit ; suffragium ,
opem , patrocinium singulariter extollens , om-
nesque ad illius cultum accendens. Sic autem
loquitur Serm. 2. de Assumpt. Non dubium est
Mariam , quæ meruit pro liberandis proferre pre-
tium , posse PLUS OMNIBUS liberatis IMPENDERE
SUFFRAGIUM. Paucis deindè interjectis , tu es ,
ait , Spes Maria unica peccatorum , per te speramus
veniam delictorum , & in te , Beatissima , nostrorum
est expectatio premiorum. An Bernardus in Ma-
riam effusissimus acriùs invocationem commenda-
vit , & urfit Deiparæ ? Itaque etiam solida , & gra-
vis Antiquitas fuit addicta venerationi Virginis
Matris.

Sed

Object.

Sed demus priscos Patres non aded fuisse *Marianos*; & hanc devotionem tantum eluxisse *Divi Bernardi* temporibus: an ided redeundum est ad *veterem suppositam* Ecclesiæ praxim?

Resp.

Minimè verò: tunc enim locum sibi vendicat ineluctabile argumentum ex *D. Thomâ* depromptum 2. 2. q. 10. articulo 12. in corp. non semel allegato: MAXIMAM HABET AUTHORITYTEM ECCLESIE CONSUEUDO, QUE SEMPER EST IN OMNIBUS AMULANDA. Non fuerit illa consuetudo *Antiqua*, est *Moderne* consuetudo Ecclesiæ. Non fuerit in hoc genere Devotionis *Augustinus*, fuit in eo *Bernardus*, *Thomas Aquinas*, *Bonaventura*; aliique Sancti subsequentes, hanc Matre approbante Ecclesiâ Pietatem Ecclesiæ consuetudo semper est in omnibus amulanda. Illa non minùs *hodie*, quam *heri* est *Columna*, & *Firmamentum Veritatis*.

Quòd si à quibusdam in laudibus modò, & cultu *Virginis* exceditur, hos tamen excessus non approbat Ecclesiæ. Interim *excusare*, inquit *eximius Steyaertius*, & *extenuare malim* hos *simplicium excessus* cum *SS. Paulino*, *Hieronymo*, aliisque, quàm eosdem nimis *criticè Arguere*.

De collatione Baptismi.

PROPOS. DAMNATA.

I. **V** Aluit aliquando Baptismus sub hac formâ collatus: in nomine Patris &c. Pratermissis illis ego te Baptizo. Est 27.

D. THOMAS 3. p. quæst. 66. art. 5. in corpore. Oportet quòd in forma Baptismi exprimaturs causa Baptismi: est autem ejus duplex causa. Una quidem principalis, à quâ virtutem habet, qua est *Sancta Trinitas*: alia autem instrumentalis, scilicet *Minister*, qui tradit exterius Sacramentum. Et ided oportet in forma Baptismi de utraque fieri mentionem. Minister autem tangitur, cum dicitur, EGO TE BAPTIZO. Causa autem principalis, cum dicitur, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Undè

Undè hæc est forma Baptismi, ego te Baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

Græci quidem (hîc ad 1.) ad evitandum Antiquorum errorem, qui virtutem Baptismi baptizantibus attribuebant dicentes ego sum Pauli, & ego Cepha: dicunt, Baptizetur servus Christi talis in nomine Patris &c. Quia tamen ibi exprimitur Actus exercitus per Ministrum cum invocatione Trinitatis, & etiam persona Baptizati per tò servus Christi talis, idè ab illis verum perficitur Sacramentum. Propositio autem damnata juxta quam Baptismus conferabatur sub hac tantùm forma in nomine Patris &c. Nec indicabat actum exercitum per Ministrum, nec personam Baptizati: quod neque in Latinâ, neque Græcâ unquam practicatum fuit, aut valuit Ecclesiâ.

Forma
Baptismi
apud
Græcos.

PROPOSITIO DAMN.

2. **V**aleat Baptismus collatus à Ministro, qui omnem ritum externum, formamque Baptizandi observat, intus verò in corde suo apud se resolvit: non intendo, quod facit Ecclesia. Est 28.

D. THOMAS 3. p. q. 64. art. 8. in corpore. Respondeo dicendum, quòd quando aliquid se habet ad multa, oportet, quòd per aliquid determinetur ad unum. Ea verò, quæ in Sacramentis aguntur, possunt diversimodè agi; sicut ablutio aqua, quæ fit in Baptismo, potest ordinari & ad munditiam corporalem, & ad sanitatem corporalem, & ad ludum, & ad alia hujusmodi, & idè oportet, quòd determinetur ad unum, id est, ad Sacramentalem effectum per intentionem abluentis: internam scilicet, ita ut abluens interiùs intendat facere id, quòd facit Ecclesia.

Undè non sufficit intentio Christi, vel Ecclesie, ita ut satis sit seridò ritum omnem externum à Christo præscriptum adhibere (ut quidam perperam volunt) sine intentione internâ: requiritur enim (inquit S. Doctor hîc ad 1.) ejus (Ministri) intentio, quâ se subjiciat principali Agenti, ut scilicet

Object.

Respo.

intendat facere, quod facit Christus & Ecclesia; hoc verò nequit fieri nisi per intentionem Ministri; non enim per intentionem Ecclesia subicit se Minister ipsi Ecclesie, sed per suam, itaque requiritur interna Ministri intentio.

Object. Objicies tamen hinc *Angelicum ad 2. In verbis, quæ profert Minister, exprimitur intentio Ecclesie, quæ sufficit ad perfectionem Sacramenti: non ergo requiritur interior intentio Ministri.*

Resp. Ad hunc difficilem D. Thomæ locum placet responsio eximii *Sylvii*, quæ in hoc sita est. Sufficit intentio Ecclesie ad perfectionem Sacramenti. Id est, ad hoc sufficit intentio Ecclesie, ut habeamus *moralem* certitudinem de perfectione Sacramenti, seu de Sacramento, quòd sit nobis legitime, & valide ministratum. Juxta hanc expositionem, solutio S. Doctoris omnino respondet argumento, quod sibi opponebat, hoc autem tale erat. *Non potest homini esse nota intentio alterius. Si igitur intentio Ministri requiratur ad perfectionem Sacramenti, non posset homini ad Sacramentum accedenti esse notum, quòd Sacramentum suscepisset; & ita non posset habere certitudinem Salutis, præcipue cum quedam Sacramenta sint de necessitate Salutis, ut in primis est Baptismus.* Huic itaque argumento responderetur, per *intentionem Ecclesie* haberi *moralem* certitudinem de valore Sacramenti; adeoque tollendam esse anxietatem, quæ erat de intentione Ministri, quæ nobis nota esse nequit. *Sufficit, inquit Angelicus intentio Ecclesie ad perfectionem Sacramenti; per illam intentionem certò moraliter existimandum est, Sacramentum nobis ritè esse collatum.*

Aliter autem de perfectione Sacramenti simpliciter, & in re ipsa differendum est. Si enim adsit sola intentio Ecclesie impressa in verbis Ministri, seclusâ ejus intentione *intrinsecâ*, non confertur profectò Sacramentum. Perspicua sunt verba Divi Thomæ hinc ad 1. præcitata: *Requiratur Ministri INTENTIO, quâ se subjiciat principali Agenti, ut scilicet*

cei INTENDAT ipsemet facere , quod facit Chri-
stus , & Ecclesia.

De timore Gehennæ , & Attritione.

PROPOSITIONES DAMN.

1. **T**Imor gehennæ non est Supernaturalis. Est
14.

2. Attritio , qua ex gehennæ , & pœnarum metu concipitur sine dilectione benevolentia Dei propter se , non est bonus motus , ac Supernaturalis. Est 15.

D. THOMAS 3. p. q. 85. art. 5. ad 3. Motus timoris procedit ex actu Dei convertentis cor , unde dicitur Deut. 5. Quis det eos talem habere mentem , ut TIMEANT TE ? Actus autem Dei convertentis cor sine dubio Supernaturalis est , itaque & Supernaturalis est timor gehennæ ex eo actu procedens.

Hinc etiam sequitur , quod attritio , quæ ex gehennæ , & pœnarum metu concipitur , sit bonus motus. Hoc tamen specialiter probatur ex 2. 2. q. 19. art. 4. in corpore. Timor servilis secundum suam substantiam BONUS EST. Et suffragatur argumentum sed contra. Nullum malum est à spiritu Sancto : quia super illud Rom. 8. Non accepistis spiritum servitutis , dicit Glossa. Unus Spiritus est , qui facit duos timores scilicet servilem , & castum , ergo timor servilis NON EST MALUS. De his infra latius.

De praxi Pœnitentiæ.

PROPOSITIONES DAMN.

1. **P**er illam praxim mox absolvendi ordo Pœnitentiæ est inversus. Est 17.

2. Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni , induxit non politia , aut institutio Ecclesia , sed ipsa Christi lex , & præscriptio , naturâ res id ipsum quod immo do dicente. Est 16.

3. Consuetudo moderna quoad administrationem

Pœnitentia, etiamsi eam plurimorum hominum sustentet autoritas, & multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus ab Ecclesiâ non habetur pro usu, sed pro abusu. Est 18.

D. THOMAS 2. 2. q. 10. art. 12. per celebri hîc non semel allegato. ECCLESIAE CONSUETUDO SEMPER EST IN OMNIBUS ÆMULANDA. Quare? quia ECCLESIA ERRARE NON POTEST, utpote à SPIRITU SANCTO *instructa* 3. p. q. 83. art. 5. fuit autem jam ab aliquot *Sæculis* Ecclesiæ *consuetudo*, quòd opera pœnalia ordinariè absolutionem non præcesserint, itaque *per illam praxim* mox absolvendi (dummodò Pœnitens aliundè sufficienter contritus appareat, ita ut de ipsius dispositione prudens possit formari iudicium) *ordo* Pœnitentiæ non est inversus.

Imò, ais, per præfatam praxim ordo Pœnitentiæ est inversus; quia ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni induxit non politia, aut institutio Ecclesiæ, sed ipsa *Christi lex, aut præscriptio, naturâ rei id ipsum quodammodo dictante.*

Itanè verò? si res sic se habeat, ergo tot modò Sæculis erravit Ecclesia, cum invertere non possit ordinem Pœnitentiæ, aut quodlibet aliud, quod est ab *ipsomet Christo* Ecclesiæ *Fundatore* præscriptum. Erga errarunt toto eo tempore & omnes passim Theologi, & tot Timorati, ac Eruditi Confessarii, qui se modernæ Ecclesiæ praxi Absolutionem satisfactioni præmittentes conformarunt. Sed neque *hoc dictat natura rei*. Ut egregiè ostendit Eximius *Steyaertius*. pag. 253.

„ Tridentini Patres, inquit, probare volentes eam
 „ partem Pœnitentiæ quæ Satisfactio dicitur, repe-
 „ tunt illius fundamentum ex S. Scripturæ perspi-
 „ cuis, ut aiunt, & illustribus exemplis, quæ probant
 „ culpam aliquando à Domino remitti, non condo-
 „ nata universâ illius pœnâ. Clarum est respici ad
 „ exemplum Davidis, cujus Dominus transtulit pec-
 „ catum reservatâ pœnâ, & ad aliquot similia, quæ
 „ etiam in margine notari solent *leff. 14. cap. 8.*

Ecce

Ecce locis illis omnibus Deus per Prophetarum Mi-
nisterium, aut aliter dimittit culpam, nondum
impletâ satisfactione. Et hoc ipsum etiam natura-
lissimum est, ut amicitia non differatur, etsi poena
aliqua sit adimplenda. Hoc quidem dicitur natura
rei, quemadmodum ibidem Trid. Notat, tamque
divinae Justitiae, quam *Clementiae ratio* exigit, ut
non absque satisfactione peccata post baptismum
commissa dimittantur: sed satisfactione, quæ sal-
tem *remissionem culpæ consequatur*, velut in iis
exemplis Scripturæ accidit, ad quæ se S. eadem
Synodus refert.,

Fuerit alia *Veteris Ecclesiæ* praxis prolixam abso-
lutioni satisfactionem præmittentis. Hoc tamen
non dicitur *natura rei*. Id ad *solam* spectabat *disci-
plinam*, adedque illud mutationi fuit obnoxium, uti
id genus alia. Undè qui *hodiernam Ecclesiæ disci-
plinam cum antiquâ comparans*, *hodiernam improbaret*
jam multis Saculis ab Ecclesiâ probatam, eamque
antiquâ commutare vellet, is graviter erraret. *Quis*
*hodie contendere aufit E. G. Baptismum esse confe-
rendum triplici immersione, quòd olim sic conferrè*
solutus sit? aut *fideles Laicos sub utraque specie*
communicare debere, quia pridem sic communicare
etiam ex præcepto Ecclesiæ consueverunt? sanè *Ec-
clesiæ Moderna eadem est cum Antiquâ: utriusque*
*proinde praxis, & consuetudo parem obtinet Au-
thoritatem, id est, longè, maximam.* Ita *Eximius*
du Jardin in *Præclaro* suo *Opusculo de officio Sa-
cerdotis quâ judicis, quâ medici pag. 134.*

*Quare consuetudo Ecclesiæ, hoc repeto cum An-
gelico, semper est in omnibus amulunda.*

Hinc & consuetudo moderna quoad administra-
tionem Pœnitentiæ, quam plurimorum hominum
sustentat autoritas, & multi temporis diuturnitas
confirmat, habetur ab Ecclesiâ *pro usu, non abusu*,
ut Tertia volebat propositio, pro usu, inquam, cui
*se Pii, & docti animarum directores tutò confor-
mare possunt.* Vide iterum *infra Quesnel.*

PROPOSIT. DAMN.

4. **H**omo debet agere totâ vitâ Pœnitentiam pro peccato originali. Est 19.

D. THOMAS in suppl. q. 1. art. 2. in corp. *Contritio est dolor respiciens, & quodammodo diminuens voluntatis duriciem: & ideo solum de illis peccatis potest esse, quæ ex duritiâ nostrâ voluntatis in nos proveniunt, & quia peccatum originale nostrâ voluntate non est inductum, sed ex vitiatâ naturâ origine contractum, ideo de ipso non potest esse contritio; proindèque à fortiori non debet homo pro eo agere totâ vitâ Pœnitentiam.*

Deindè: cum per Baptismum aliquis incorporetur passioni Christi, & passio Christi sit sufficiens satisfactio pro omnibus peccatis omnium hominum, ideo ille, qui Baptizatur, liberatur à reatu totius pœnæ sibi debita pro peccatis, ac si ipse sufficienter satisfecisset pro omnibus peccatis suis. 3. p. q. 69. art. 2. in corp. si itaque pro peccatis personalibus vel gravissimis antè Baptismum commissis nullam Baptizatus debeat pœnam etiam ad horam, ob rationem prædictam passionis Christi sustinere, debebitne homo pro peccato originali non voluntate personæ, seu propriâ, sed alienâ commisso, sibi que in Baptismo virtute passionis Christi condonato, non ad horam, verùm toto quoque vitæ tempore Pœnitentiam peragere?

De administratione Pœnitentiæ exercita à Religiosis.

PROPOS. DAMNATÆ.

1. **C**onfessiones apud Religiosos facta pleræque vel sacrilegæ sunt, vel invalida. Est 20.

2. Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui eleemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongruâ Pœnitentiâ, seu Satisfactione ob quæstum, seu lacrum subsidii temporalis. Est 21.

* Saculo
13.

D. THOMAS olim Guilielmi de Sancto Amore *
Religiosorum impugnatoris profligator, has etiam
binas

binas Propositiones Religiosis impactas suis in Scriptis prædammavit. Id ex illis demonstramus hoc formatò discursû.

Si Confessiones apud Religiosos legitimè approbatos factæ pleræque sacrilegæ essent, aut invalidæ, vel hoc proveniret ex eo, quòd Confessiones factæ sint Religiosis *quà talibus*, vel ex hoc, quòd illorum praxis in excipiendis Confessionibus passim non valeat, vel ex eo, quòd illi sibi confitentibus nimis levem, & incongruam Pœnitentiam imponant ob quæstum, & subsidium lucri temporalis, ut *secunda* habet Propositio, sed nihil ex his dici potest, ergo Confessiones apud Religiosos factæ pleræque nec sacrilegæ sunt, nec invalidæ. Minor probatur pro prima parte ex 2. 2. q. 186. art. 1. ad 2. *Religiosi dicuntur, qui sunt in statu perfectionis*: status autem perfectionis non consistit cum sacrilegiis; itaque Confessiones factæ Religiosis *quà talibus* non sunt sacrilegæ, ex parte scilicet Religiosorum Confessiones excipientium. Hinc etiam probata manet *secunda*, & *tertia* pars minoris. Non enim illorum passim praxis improbanda est, qui sunt in statu perfectionis; nec de talibus sinè suspicione temerariâ præsumendum est, quòd lucrum temporale suæ, aliorumque saluti præferant. Quòd si qui reperiantur Muneris sui prævaricatores, eorum culpa non est in Religiosos indefinitely refundenda.

Huc accedit, quòd si Confessiones illæ pleræque vel sacrilegæ, vel invalidæ forent, ipsamet Ecclesia esset arguenda, quæ & *Religiones instituit ad Confessiones audendum*. 2. 2. q. 188. art. 4. ad 2. & Religiosorum praxim in administratione Pœnitentiæ passim approbat. Sint nonnulli laxiores, aut à sanâ Majorum doctrinâ degeneres; hoc integro rursùs *Corpori* non est adscribendum.

Sed ne loqui videar *pro domo meâ*, legatur Religiosis patrocians non Religiosus, sed Ecclesiasticus Sæcularis Reverendissimus *Steyertius* paginâ mihi 257.

Religiosi, præsertim Mendicantes tam norabile corpus constituunt in Ecclesiâ, ut post Ecclesiam ipsam non sit aliquod latius se extendens, magisque sibi cohærens. Quò fit, ut nullus error magis dedecorare posset Ecclesiam, quam qui Religiosis Ordinibus in fide vel Religione, adedque Sacramentorum administratione accideret. Quid enim, si Copiæ Auxiliares missæ per universam illam castrorum aciem ordinatam, à fide magni Imperatoris defecerint, animum inimicum induerint; impugnentque quâ verbis, quâ factis, eam quam propugnare eos oportuerat, Civitatem in monte positam? Talemne nobis imaginari licet Ecclesiam? Quid si verò illi ostendere possint, secum sentire & praticare Pastores ordinarios per orbem universum, exceptis in parvâ terrarum parte pauculis, quin & ipsam Ecclesiam Rom. cæterarum Matrem & Magistram? Itaque valdè ut minimum temerarium est, velle cum articulo hoc damnato, Confessiones apud Religiosos factas, ita invalidas esse aut sacrilegas. Cæterùm ipsimet quoque facilè admissuri sunt, inter tot suos Confessarios, plures esse, non minùs quam inter Sæculares, qui Sacramentum hoc non satis dignè, nec ex mente Ecclesiæ administrant. *Ita. cas intra muros peccatur & extra.*

De S. Communione.

PROPOS. DAMNATÆ.

1. **S**acrilegi sunt, qui jus ad Communionem percipiendam prætendunt, antequam condignam de delictis suis Pœnitentiam egerint. Est 22.

2. Similiter arcendi sunt à S. Communionem, quibus nondàm inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expers. Est 23.

D. THOMAS 2. 2. q. 10. art. 12. celeberrimo jam aliquoties citato. *Ecclesiæ consuetudo semper est in omnibus amandanda: Est autem Ecclesiæ moderna consuetudo (quidquid sit de veteris disciplina jam*

pridem abolita) quòd Communio non differatur, donec quis condignam egerit de delictis suis pœnitentiam, seu satisfactionem; sic itaque sacrilegi non sunt, qui ante talem satisfactionem peractam, jus ad Communionem percipiendam prætendunt.

Secundam Propositionem mirum est potuisse à quopiam sustineri. Ergòne à Sacrà mensâ arcendi sunt, quibus nondum inest amor Dei *purissimus*, & omnis *mixtionis expertus*? Quis est, cui constet talem sibi inesse amorem? Quis est, qui non timeat, ne quid terreni in animam pulvisculi pro humanâ certè fragillitate irreperit? Ideòne ab epulo abstinendum est Eucharistico? Minimè verò: imò per se loquendo laudabilius est ad Sanctam mensam accedere ex amore, quam abstinere ex timore; Amor enim & spes, ad quæ semper Scriptura nos provocat, meritò præferuntur timori. Sed audiatur Angelicus divinissimè hanc circà materiam discurrens 3. p. q. 80. art. 10. ad 3. *Reverentia hujus Sacramenti habet timorem amori conjunctum: ex amore enim provocatur desiderium sumendi, ex timore autem (nè quis satis dignè ob terreni affectûs, quem ex irpare conatur, reliquias, hoc Sacramentum sumat) consurgit humilitas reverendi... Faciat autem unusquisque, quod secundum fidem suam piè credit esse faciendum. Neque enim litigaverunt inter se Zacchæus, & Centurio, cum alter eorum gaudens suscepit Dominum: alter dixit, non sum dignus, ut intres sub tectum meum; ambo Salvatorem honorificantes, quamvis non unò modò: AMOR ENIM ET SPES, AD QUÆ SEMPER SCRIPTURA NOS PROVOCAT, PRÆFERUNTUR TIMORI: undè & cum Petrus dixisset; *exi à me Domine, quia homo peccator sum; respondit Jesus, NOLI TIMERE.**

Quid quòd per frequentem hujus Sacramenti sumptionem à peccati mortiferi veneno præservamur, ut egregiè iterum asserit Aquinas q. 79. art. 6. in corp. *Peccatum, inquit, est quedam spiritalis mors animæ. Undè hòc modò præservatur*
ali-

aliquis à peccato futuro, quò præservatur corpus à morte futurâ. Quod quidem fit dupliciter. Uno modo, in quantum natura hominis interiùs roboratur contra interiora corruptiva: & sic præservatur à morte per cibum, & medicinam. Alio modo per hoc, quod munitur contra exteriores impugnationes, & sic præservatur per arma, quibus munitur corpus. Utroque autem modo hoc Sacramentum præservat à peccato. Nam primò quidem per hoc, quod Christo conjungit (eisi quædam essent terrenæ in anima labeculæ, quæ non impediunt effectum hujus Sacramenti. art. 8. in corp.) per gratiam roborat spiritualem vitam hominis, tamquam spiritualis cibus, & spiritualis medicina secundum illud Psalm. 103. Panis cor hominis confirmat: alio modo, in quantum est quoddam signum passionis Christi, per quam victi sunt demones, repellit omnem demonum impugnationem. Undè Chrys. dicit super Joan. * Ut leones flammam spirantes, sic ab illâ mensâ discedimus terribiles effecti diabolo.

* Hom.
45. in
Joan.

Reflexio
circa hanc
Proposi-
tionem.

Cæterum non possum hîc non suspicere Ecclesiam Dei à Spiritu Sancto semper directam. Illa sic unum proscripsit extremum, ut non labatur in aliud. Confixit propositionem illam, quæ approbabat frequentem Communionem gentiliter viventium, adedque vel peccatis mortalibus actu infectorum, vel illa non vitantium. Non tamen arcet (ut hac volebat) à Sacrà Communionè illos, quibus nondum inest amor Dei purissimus, id est, eos, qui non sunt sibi conscii peccati mortalis, sed illud omni studio declinant, licet non sint puri omninò à venialibus. Vera Dei Ecclesia amplectitur Veritatem, quæ semper fuit, est, & erit in medio.

